

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: **Zkvalitnění výukového zázemí ZŠ Poběžovice**

Registrační číslo projektu: **CZ.1.07/1.4.00/21.0039**

Číslo a název oblasti podpory: **7.1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách**

Název šablony klíčové aktivity: **I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti**

Vzdělávací oblast: **III. Světoví básníci zcela jinak**

Číslo a název vzdělávacího materiálu: **III. /14/3 Poezie a hudba v Goethově díle**

Zpracovala : **Mgr. Miroslava Šebestová**

Stručný popis využití:

Materiál je zaměřen na inovaci výuky literární výchovy pro 2. stupeň základní školy.

Je určen pro samostatnou i skupinovou práci s dětmi.

Přináší vhodný návod, jak přitažlivě pracovat s rozбором konkrétního textu a využít jeho sepětí s uměním, především s hudbou. Seznamuje žáky tvořivou prací s požadovanými pojmy literární výchovy.

Vede je motivačně k tomu, jak správně a vhodně umět využít všechny dostupné mezipředmětové vztahy a obohatit tak jejich znalosti a vědomosti.

Tvořivou, motivační, smysluplnou a přitažlivou prací rozšiřuje tak obzor žákovy vědění nejen v oblasti literární výchovy.

Johann Wolfgang Goethe nebyl jen významný dramatik a vědec, ale je znám také jako vynikající básník.

Jak se jmenuje literární žánr, jehož obsahem jsou především básně? Dokážeš říci rozdíl mezi lyrikou a epikou? Rozděl správně do epiky a lyriky následující pojmy: óda, epos, balada, pověst, kaligram, píseň. Uveď vlastní příklady, které znáš. Nezapomeň ani na autory.

Co si tedy od něho budeme pamatovat? Je to báseň **Prométheus**, která navazuje na antickou legendu o Prometheovi, zde je to ale hrdina rebelující.

Rychle sáhni po báji o Prometheovi a kousek přečti a zbytek dovyprávěj. Kdo ji vlastně napsal? Jak se jmenuje kniha? Charakterizuj tohoto hrdinu. V čem bys chtěl být jako on?

Známé jsou i Goethovy balady **Čarodějův učeň** a **Král duchů**.

My se však pozastavíme u jedné básně, kterou si nejprve poslechneme v němčině jako píseň / Cd – Růžičko, růžičko červená...../

Co je to vlastně píseň? A jaký je rozdíl mezi písni lidovou a umělou?

O čem tato píseň byla? Jak na Tebe působila hudba? Myslíš, že hudba sama dokáže vyjádřit obsah daného díla? Co určitě hudba u člověka ovlivní?

Pamatuješ si ze 7. třídy pohádku cizího autora, kde tato květina sehrála významnou roli?

Vyprávěj ji.

A my se teď zamyslíme nad obsahem Goethovy **Růžičky**:

Viděl chlapec rozkvídat
planou růži v stráni,
viděl na ní rosu stát,
rozběh se z ní radovat,
podívat se na ni.
Růže, růže, růžičko,
rudá růže v stráni!

„Utrhnu tě, růže, tam,
utrhnu tě v stráni!“-
„Já tě, hochu, popíchám,
památku ti provždy dám,
nejsem na trhání!“
Růže, růže, růžičko,
rudá růže v stráni!

A ten divoch, má milá,
utrhne ji v stráni,
třebaže se bránila,
do krve ho ranila,
marně se mu brání.
Růže, růže, růžičko,
rudá růže v stráni!

Čím připomíná píseň?

Najdi oslovení, dialog, refrén. Jak to vypadá s rýmem?

Jaké poučení z této písně plyne?

Znáš sám nějakou báseň, která je ve formě písně?
Srovnej poslech písně z básní a zhodnoť je.
Uveď nějakou píseň, kterou máš rád, řekni: proč?
Co každému z nás asi píseň přináší – zamysli se a napiš:

J.W. Goetha zakončíme jeho poučným „PATEREM“

Čím že si ukrátím čas?

Činem a činem zas!

Čím že se nudím až k nesmrtelnosti?

Zahálčivostí!

Čím do dluhů padám?

Když trpně strádám!

Čím prohra se ve výhru změním?

Jednám –li bez rozmýšlení!

Čím k slávě se zvedám?

Tím, že se nedám!

Pochopili jsme? Jsme taky takoví? V čem se lišíš? Je to správné?